

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношења Закона о изменама и допунама Закона о коришћењу обновљивих извора енергије садржан је у одредби члана 97. тач. 6. и 9. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 98/06 и 115/21 – амандмани), где је, између осталог, прописано да Република Србија уређује и обезбеђује систем обављања појединих привредних и других делатности, као и одрживи развој.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

1. Проблеми за које закон треба реши

Закон о коришћењу обновљивих извора енергије (у даљем тексту: Закон о ОИЕ) је објављен у „Службеном гласнику РС”, број: 40/21 од 22.04.2021. године, а ступио је на снагу 30.04.2021. Закон о ОИЕ требало је да реши проблем недовољног повећања удела обновљивих извора енергије (у даљем тексту: ОИЕ) уклањајући главне узроке који спречавају њихов раст, али и да постигне друге циљеве у овој области.

Након ступања на снагу Закона о ОИЕ наступио је период његове примене, у оквиру кога су идентификовани одређени проблеми, те је у министарству надлежном за послове енергетике (у даљем тексту: Министарство) оцењено да се ти проблеми могу превазићи искључиво изменама и допунама важећег закона.

Наиме, основни разлози за припрему Нацрта закона о изменама и допунама Закона о коришћењу обновљивих извора енергије (у даљем тексту: Нацрт закона), тј. проблеми за које закон треба реши се огледају у следећем:

Постојеће законско решење у члану 10. Закона о ОИЕ даје право свим произвођачима из обновљивих извора енергије да пренесу балансу одговорност на гарантованог снабдевача, односно Јавно предузеће „Електропривреда Србије, Београд (у даљем тексту: ЈП ЕПС) који обавља функцију гарантованог снабдевача и уједно је највећи учесник на тржишту.

Ово право закон гарантује без обзира да ли се произвођачи налазе у систему подстицаја. Постојеће решење има за последицу велики ризик за пословање ЈП ЕПС-а и крајње купце који финансирају подстицаје, јер је једном учеснику на тржишту законски наметнута обавеза преузимања балансне одговорности и за пројекте који се развијају комерцијално. Због тога, предлаже се да се преузимање балансне одговорности од стране гарантованог снабдевача задржи као привремена мера, само за повлашћене произвођаче који су у систему подстицаја, док пројекти који се развијају на комерцијалној бази морају самостално решити питање балансне одговорности на комерцијалној основи.

Наведена законска обавеза у члану 10. закона је значајно смањила пословни ризик произвођача који користе ОИЕ, због чега је мотивисале инвеститоре да се упусте у масовни развој пројеката и поднесу велики број захтева за прикључење. Тако је за мање од годину и по дана од примене Закона о коришћењу ОИЕ укупан капацитет за електране које користе ОИЕ порастао са 4 GW на 20 GW. Да би се разумео колики је то обим пројеката, треба имати у виду да је укупан инсталирани капацитет у Србији око 8-9000 MW свих електрана. Због ванредног броја захтева,

оператор преносног система био је принуђен да обустави решавања захтева, јер би се, у случају ступања оператора преносног система у уговорне обавезе са свим наведеним пројектима, омогућио наставак реализације пројеката које користе варијабилне обновљиве изворе енергије у обиму који би, у случају њихове изградње и пуштања у рад угрозио сигурност рада електроенергетског система услед физички недоступне резерве за балансирање система, а оператора система изложио високим трошковима накнаде штете, у случају обуставе оператора система да преузима електричну енергију од стране произвођача.

Због тога се предлаже да оператор преносног система врши анализу адекватности производње електричне енергије и преносног система при изради плана развоја система. У случају да анализе покажу да није могуће обезбедити резерву за балансирања система, оператор преносног система заједно са оператором дистрибутивног система примењује меру одлагања прикључења на електроенергетски систем електрана које користе варијабилне обновљиве изворе, уз могућност да произвођачи из варијабилних обновљивих извора енергије обезбеде, или сами или преко других учесника на тржишту, додатни капацитет за пружање помоћних услуга оператору преносног система, а који обухватају регулацију фреквенције и размену снаге (батерија и друга складишта, односно управљиве изворе енергије), уколико не желе да буду подвргнути мери одлагања прикључења до појаве физичке доступне балансне резерве у систему. На овај начин, пружа се заштита електроенергетском систему од неконтролисаног прикључења великих капацитета који користе варијабилне обновљиве изворе енергије, који би у екстремним случајевима могли да потроше сву физички доступну резерву за балансирање, али се истовремено омогућава и у таквим ситуацијима да инвеститор настави са прикључењем капацитета уколико је спреман да обезбеди додатни капацитет оператору система за балансирање система услед прикључења његове електране. Посебна повољност огледа се у могућности да за инвеститора наведену обавезу може да испуни други учесник на тржишту, чиме се отвара могућност развоја тржишта помоћних услуга. Изузетно, из мере одлагања прикључења изузимају се све електране за које су оператори система преузели обавезу у поступку прикључења из разлога правне сигурности.

У погледу постојећег законског решења да се однос гарантованог снабдевача и произвођача из обновљивих извора у вези са балансном одговорношћу реши кроз дозвољени проценат балансног одступања и плаћање фиксне накнаде гарантованог снабдевачу од стране произвођача за сваки киловат сат ван дозвољеног процента балансног одступања показало се недовољним да реши питање дебаланса који би произвођачи правили гарантованом снабдевачу унутар дозвољеног процента балансног одступања. Додатно, одређивање дозвољеног процента одступања на сатном нивоу и посматрање грешке на том нивоу није се показало као једноставно и ефикасно решење. Зато се сада предлаже да повлашћени произвођачи плаћају фиксну накнаду гарантованом снабдевачу по сваком произведеном MWh, уз узајамну финансијску компензацију по цени на дан-унапред тржишту у зависности од смера дебаланса који повлашћени произвођачи праве (ако повлашћени произвођачи произведу мање електричне енергије од планиране производње, онда они плаћају гарантованом снабдевачу, ако произведу више од плана, онда гарантовани снабдевач плаћа повлашћеним произвођачима). На овај начин обезбеђује се да повлашћени произвођачи генеришу приходе око реалне производње, а гарантовани снабдевач добиће накнаду за пружање услуге

балансирања кроз фиксну накнаду, уз могућност да добије додатну накнаду уколико повлашћени произвођач не прогнозира добро производњу електричне енергије, при чему ће принципи добре прогнозе бити дефинисани у подзаконском акту.

Кад је реч о постојећем законском решењу да се балансна одговорност произвођача из обновљивих извора енергије одложи до успоставља ликвидног организованог унутардневног тржишта, указује се да је у условима најављеног успостављања домаћег организованог унутардневног тржишта и процеса спајања са европским унутардневним тржиштем, предметно решење постало сувишно, нарочито у контексту појаве првих великих комерцијалних пројеката на енергију ветра који су решили питање балансне одговорности без ликвидности унутардневног тржишта. Зато се сада предлажу нова решења која ће омогућити бржу интеграцију на тржиште произвођача који користе ОИЕ тако што се ће сви произвођачи из ОИЕ, без обзира да ли су у систему подстицаја или не, бити дужни да сами уреде балансну одговорност наступањем једног од следећа два услова: истеком рока од 6 месеци од дана спајања домаћег организованог унутардневног тржишта са европским унутардневним тржиштем или истеком рока од 30 месеци од дана успостављања домаћег организованог унутардневног тржишта.

Наредни проблем који Нацрт закона треба да реши тиче се инсталисане снаге производних објеката купаца-произвођача. Постојеће решење предвиђа да купци-произвођачи могу без ограничења да се прикључују на електроенергетски систем, при чему је њихова одговорност према електроенергетском систему у потпуности искључена (немају балансну одговорност, уживају право на приоритетан приступ, нису дужни да учествују у пружању помоћних услуга). У европској пракси купци-произвођачи су ограничени по снази и то углавном на мале снаге (мање од 400 kW). Слично пракса је у земљама Енергетске заједнице:

- Грузија – 100 kW,
- Јерменија – 150 kW,
- Босна и Херцеговина – 50 kW,
- Црна Гора – 50 kW,
- Македонија – домаћинства 4 kW, остали купци произвођачи до 20 kW.

Претходно наведено је посебно битно у контексту укупно поднетих захтева за прикључење варијабилних обновљивих извора енергије, у износу од 20.000 MW што далеко превазилази могућности националног електроенергетског система из угла флексибилности, односно доступне регулационе резерве неопходне за сигуран и неометан рад електроенергетског система.

Ограничење инсталисане снаге купаца-произвођача је потребно да би се створили услови за увођење новог концепта који постоји у Европској унији - активног купца кроз измене Закона о енергетици, а који ће омогућити пре свега привреди да инсталира соларне електране за сопствене потребе и вишак произведене електричне енергије да пласира у мрежу, уз појачану одговорност према операторима система (балансирана одговорност, пружање помоћних услуга и сл.). Зато се предлаже да инсталисана снага купаца-произвођача буде ограничена до 6,9 kW за домаћинства, односно до 150 kW за купце-произвођаче који нису у категорији домаћинства.

Ограничавањем инсталисане активне снаге купаца-произвођача на 150 kW све јединице веће снаге постају обавезне да учествују у помоћним, односно системским услугама, а што је дефинисано Уредбом о мрежним правилима која се односе на прикључење на мрежу производних јединица, на тај начин доприносиће

укупној флексибилности електроенергетског система и повећавајући укупан ниво технички изводљиве интеграције варијабилних обновљивих извора енергије.

Са друге стране, ограничење инсталисане снаге купаца-произвођача у категорији домаћинство до 6,9 kW има за циљ да оптимизује инвестицију домаћинства у складу са реалном годишњом потрошњом. Предложеним капацитетом електране домаћинство које месечно троши у просеку 700 kWh (напомена: просечна потрошња електричне енергије у домаћинствима креће се у просеку 500 kWh, али је узета већа вредност) и користи електричну енергију за климатизацију у току лета ће моћи да уравнотежи годишњу производњу и потрошњу.

Уколико би се допустило као досадашње законско решење, да домаћинства могу да уграде капацитет неограничено до износа одобрене снаге свог прикључка за потрошњу у износу од 17,25 kW, купац-произвођач би имао на располагању око 24000 kWh електричне енергије на годишњем нивоу, што је 2000 kWh електричне енергије месечно. Очигледно је да домаћинство ту енергију може потрошити једино ако се та енергија користи за грејање стамбеног простора (из разматрања се изузима обављање неке пословне делатности, пошто се у том случају не ради о домаћинству). Таква ситуација била би крајње неповољна по електроенергетски систем, пошто би се електрична енергија доминантно производила лети и предавала у електроенергетски систем, а преузимала из електроенергетског система и трошила зими. За грубу процену очекиваних ефеката таквог стања, може се претпоставити да би само 20 хиљада домаћинстава, која би користила електрична грејна тела снаге 12 kW проузроковала додатно оптерећење на систему од 240 MW, у време када је електрична енергија најскупља на тржишту. Тај потенцијални негативан утицај се може једноставно избећи тако што се инсталисана снага електрана купаца-произвођача у домаћинствима ограничи на прихватљиву вредност, која је довољна за обављање свих активности, изузев коришћења електричне енергије за грејање просторија.

Нацрт закона треба да ограничи право приоритетног приступа за сва произвођаче из обновљивих извора енергије, тако да је оно ограничено само на мала постројења до 400 kW, а од 1. јануара 2026. само на 200 kW.

Нацрт закона треба реши питање надлежности за одређивање максималне цене која се може понудити на аукцијама, с обзиром да постојеће решење предвиђа да Агенција за енергетику Републике Србије одређује максималну цену на аукцијама, а Министарство их спроводи, што потенцијално доводи до неефикасности целог процеса, јер се одговорност за успех аукција и њихово спровођење дистрибуира на две државне институције, од којих је једна независна и самостална у раду, па је потребно систем аукције централизовати око једне институције.

Нацрт закона треба да спречи злоупотребе инвеститора да заобилазе прикључење на преносни систем и вештачки деле пројекат на мање пројекте користећи прикључење на дистрибутивни систем да пласирају енергију у систем, која би услед, недостатка конзума на дистрибутивног нивоу била преусмеравана на преносни систем. У том погледу предлаже се да укупна инсталисана снага свих електрана које користе ОИЕ не може да буде већа од 80% инсталисане снаге трансформаторске станице преко које се врши примопредаје електричне енергије из дистрибутивног у преносни систем, односно вредност примопредаје из дистрибутивног у преносни систем не може бити већа од 16 MW. Граница од 80%

заснована је на правилима о раду дистрибутивног система која прописују техничко правило да се електроенергетски трансформатори могу оптеретити до вредности од 80% трајног дозвољеног оптерећења, док је граница од 16 MW заснована на правилу да је максимална одобрена снага прикључења на дистрибутивном нивоу за потрошаче 16 MW.

Овим решењем се са једне стране, мотивишу инвеститори да електране на дистрибутивном нивоу граде у близини конзума, док са друге стране, уколико се граде у удаљеним подручјима где није велики конзум електричне енергије, поставља се ограничење да укупно пласирана електрична енергије из дистрибутивног система у преносни систем, а која је претходно преузета од произвођача из варијабилних ОИЕ, не може бити већа од 16 MW, чиме се спречава дељење пројеката на мање делове које би по укупној снази требало да се прикључе на преносни систем.

У погледу стратешког партнера потребне су измене које ће прецизирати обавезе стратешког партнера приликом прикључења у складу са предложеним правцем промена у погледу обавезе обезбеђења додатних капацитета за балансирање.

2. Циљеви који се законом постижу

Нацрт закона је усмерен на то да се његовим доношењем елиминишу проблеми идентификовани у периоду његове примене, а посебно да постигну следећи циљеви:

1) да се створе услови за спровођење аукција и уређење балансне одговорности за произвођаче у систему подстицаја на такав начин који ће бити атрактиван за улагање у нове ОИЕ капацитете и омогућити њихову интеграцију на тржиште, а са друге стране, који ће заштити гарантованог снабдевача и крајње купце од неумерено високих трошкова интеграције обновљивих извора у систем,

2) да се обезбеди заштитни механизам од угрожавања сигурности рада електроенергетског система у случају масивне интеграције варијабилних обновљивих извора енергије, тако што ће произвођачи из варијабилних обновљивих извора енергије, ако оператор преносног система процени у анализи сигурности и адекватности рада електроенергетског система да је систем угрожен, обезбедити додатни капацитет за пружање помоћних услуга оператору преносног система који обухватају регулацију фреквенције и размену снаге (батерија и друга складишта, односно управљиве изворе енергије), уколико не желе да буду подвргнути мери одлагања прикључења до појаве физичке доступне балансне резерве

3) да се концепт купаца-произвођача ограничи на ниво који омогућава интеграцију у безбедну по систем, као и да створе регулаторни услови за увођење новог концепта активног купца у закон којим се уређује енергетика.

3. Разматране могућности да се проблем реши без доношења закона и зашто је доношење закона најбољи начин решавања проблема

Нацрт закона је једини ефикасан начин да се постојећи практични проблеми у примени Закона о ОИЕ реше. Без Нацрта закона није могуће решити горе наведене проблеме.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Нацрта закона врше се измене у члану 4. Закона о ОИЕ којима је одређено значење израза у том закону.

Чланом 2. Нацрта закона брише се став 2. у члану 9. Закона о ОИЕ чиме се врши измена система подстицаја за производњу електричне енергије из обновљивих извора.

Чланом 3. Нацрта закона мења се члан 10. Закона о ОИЕ којим се уређује предузимање балансне одговорности.

Чланом 4. Нацрта закона, после члана 10. Закона о ОИЕ додају се називи чл. 10а и 10б и чл. 10а и 10б којима се утврђују права и обавезе гарантованог снабдевача и повлашћеног произвођача у систему тржишне премије, као и надокнада трошкова гарантованог снабдевача услед предузимања балансне одговорности за повлашћене произвођаче у систему тржишне премије.

Чланом 5. Нацрта закона мења се члан 11. став 1. Закона о ОИЕ чиме се врши прецизирање дужности оператора преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система.

Чланом 6. Нацрта закона мења се члан 14. став 3. Закона о ОИЕ чиме се прецизира стицање тржишне премије.

Чланом 7. Нацрта закона мењају се назив члана 15. и члан 15. Закона о ОИЕ којим се одређују максималне понуђене цене на аукцији за тржишне премије.

Чланом 8. Нацрта закона мења се члан 17. став 3. Закона о ОИЕ којим се прописују елементи јавног позива којим се покреће и спроводи поступак аукција.

Чланом 9. Нацрта закона мења се и допуњује члан 21. Закона о ОИЕ чиме се прецизира поступак састављања ранг листе и попуњавање квоте које представљају укупну одобрену снагу електрана у MW или електричне енергије у MWh за које се могу стећи тржишне премије, односно фид-ин тарифе.

Чланом 10. Нацрта закона мења се назив члана 34. и члан 34. Закона о ОИЕ којим се прописују одређивање максималне понуђене цене на аукцији за фид-ин тарифе.

Чланом 11. Нацрта закона мења се члан 57. став 4. Закона о ОИЕ чиме се даје овлашћење Влади да пропише начин обрачуна, плаћања и расподеле средстава по основу накнаде за подстицај повлашћених произвођача и начин обрачуна, плаћања, прикупљања и расподеле додатних подстицајних средстава, намену и начин расподеле средстава добијених на основу негативне тржишне премије, као и праћење и извештавање у вези са подстицајним средствима и средствима добијених на основу негативне тржишне премије.

Чланом 12. Нацрта закона врше се допуне члана 58. Закона о ОИЕ, чиме се прецизирају ограничења инсталисане снаге производног објекта купца-произвођача.

Чланом 13. Нацрта закона врше се измене члана 67. ст. 1. и 2. Закона о ОИЕ у смислу да је оператор преносног система дужан да води електронски, централизовани и јавно доступан регистар свих прикључених електрана које користе обновљиве изворе енергије, као и да објави списак свих поднетих захтева у поступку прикључења.

Чланом 14. Нацрта закона, после члана 67. Закона о ОИЕ додају се називи чл. 67а и 67б и чл. 67а и 67б којима се прописују дужности оператора преносног система при изради плана развоја преносног система, као и одлагање поступка прикључења на преносни систем за електране које користе варијабилне обновљиве изворе енергије.

Чланом 15. Нацрта закона врши се допуна члана 68. Закона о ОИЕ чиме се прецизирају дужности оператора дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система које се тичу вођења електронског, централизованог и јавно доступног регистра свих прикључених електрана које користе обновљиве изворе енергије, објављивања списка свих поднетих захтева у поступку прикључења, као и дужности оператора дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система да оператору преносног система достави податке о прикљученим електранама и податке о електранама у поступку прикључења.

Чланом 16. Нацрта закона, после члана 68. Закона о ОИЕ додају се називи чл. 68а и 68б и чл. 68а и 68б којима се прописује ограничење прикључења на дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем електрана које користе варијабилне обновљиве изворе енергије, као и одлагање поступка прикључења на дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем за електране које користе варијабилне обновљиве изворе енергије.

Чланом 17. Нацрта закона у члану 86. Закона о ОИЕ мења се став 1. чиме се утврђују обавезе, односно радње стратешког партнера - привредног субјекта, изабраног у складу са овим законом, да изгради електрану која користи обновљиве изворе енергије или да изгради енергетски објекат који је од значаја за интеграцију електричне енергије из варијабилних обновљивих извора у систем.

Чланом 18. Нацрта закона допуњује се члан 87. Закона о ОИЕ чиме се прецизирају услови на основу којих Влада може да одлучи да за реализацију пројеката изградње са или без управљања и одржавања електране која користи обновљиве изворе енергије спроведе избор стратешког партнера, као и садржина те одлуке.

Чланом 19. Нацрта закона допуњује се члан 89. Закона о ОИЕ чиме се прецизира спровођење поступка избора стратешког партнера, као и прописују дужности стратешког партнера и оператора преносног система у току тог поступка.

У чл. 20 – 24. Нацрта закона прописују се прелазне одредбе Закона о изменама и допунама Закона о коришћењу обновљивих извора енергије.

Чланом 25. Нацрта закона прописано је да се у члану 433. Закона о енергетици („Службени гласник РС” бр. 145/14, 95/18 и 40/21), бришу речи: „и став 2. у делу који се односи на тачку 6) и члан 14. став 2. тачка 2)”.

Чланом 26. Нацрта закона прописано је ступање на снагу Закона о изменама и допунама Закона о коришћењу обновљивих извора енергије.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

У члану 167. став 2. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 - пречишћени текст) прописано је да се по хитном поступку може да се донесе закон којим се уређују питања и односи настали услед околности које нису могле да се предвиде, а недоношење закона по хитном поступку могло би да проузрокује штетне последице по живот и здравље људи, безбедност земље и рад органа и организација, као и ради испуњења међународних обавеза и усклађивања прописа с прописима Европске уније.

У конкретном случају, разлози за доношење Закона о изменама и допунама Закона о коришћењу обновљивих извора енергије по хитном поступку су следећи:

Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину („Службени гласник РС”, број 138/22) у члану 3.Б. предвиђено је задуживање код:

1) Немачке развојне банке KfW, Франкфурт на Мајни, до износа од 135.000.000 EUR (редни број: V.3.),

2) Француске агенције за развој (АФД), до износа од 135.000.000 EUR (редни број: VI.1.).

Ова задуживања односе се на ДПЛ зајам за развојну политику зеленог раста, а који се односи на Програмски зајам за развојне политике за подршку зеленој транзицији - ДПЛ (у даљем тексту: Програм),

Циљ Програма је подршка зеленој транзицији у Републици Србији ради подстицања институционалних реформи и реформи јавних политика у циљу „озелењавања” макроекономског и фискалног оквира, повећања отпорности на негативне утицаје климатских промена, јачања еколошке одрживости и модернизације енергетског сектора Републике Србије. Одабране реформе које су предвиђене овим зајмом представљају кључне активности јавних политика и институционалне активности из програма Владе усмереног на остваривању климатске неутралности.

Програм реформи који ће се подржати овим зајмом подељен је на три стуба, и то: 1: „Ближе усаглашавање фискалног управљања са климатским плановима”; 2: „Убрзавање транзиције ка чистим изворима енергије”; и 3: „Усаглашавање са стандардима Европске уније о заштити животне средине и климатској акцији”.

У оквир другог стуба предвиђа се обавеза спровођења аукција у 2023. години. У том смислу неопходно је хитно приступити изменама постојећег Закона о ОИЕ како би се створили услови да се спроведу прве аукције које ће омогућити испуњење међународних кредитних обавеза.

Додатно, услед промењених околности која су наступила после усвајања Закона о ОИЕ, у виду масовног подношења захтева за прикључење електрана које користе варијабилне обновљиве изворе енергије, постојећа законска решења у новим условима стварају високи ризик да наступе штетне последице за државна предузећа која треба да спроведу систем подстицаја у пракси, и ту се пре свега мисли на оператора преносног система који се суочава са ванредним бројем захтева за прикључење, као и на гарантованог снабдевача који тренутно има обавезу да преузме балансну одговорност за све произвођаче који користе обновљиве изворе енергије. Без измена закона, државна предузећа могу се суочити са високим трошковима интеграције обновљивих извора енергије кроз трошкове балансирања, обезбеђења додатне резерве за балансирања, накнаде штете произвођачима у случају немогућности да им се обезбеди приступ систему, као и другим трошковима.

Из наведених разлога, предложене измене и допуне Закона о ОИЕ треба донети по хитном поступку.

VI. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ВАЖЕЋЕГ ЗАКОНА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Значење израза

Члан 4.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) аукција је поступак у коме се учесници на конкурентан начин надмећу да понудом најниже фид-ин тарифе, односно тржишне премије, попуне квоту и стекну право на подстицајне мере;

2) биогорива су течна горива за саобраћај, произведена из биомасе;

3) биогаз је гасовито гориво из биомасе;

4) биомаса је биоразградиви део производа, отпада и остатака биолошког порекла из пољопривреде (укључујући биљне и животињске материје), шумарства и повезаних индустрија, као и биоразградиви део индустријског и комуналног отпада у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом;

5) биометан је гасовито гориво које се користи у саобраћају, добијено прерадом, односно пречишћавањем биогаза;

6) биотечност је течна гориво произведено из биомасе, које се користи у енергетске сврхе, осим за саобраћај, укључујући производњу електричне енергије и топлотне енергије;

7A) ВАРИЈАБИЛНИ ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ СУ ПРИМАРНИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ (ЕНЕРГИЈА ВЕТРА, ЕНЕРГИЈА СУНЦА И ДР.) ЧИЈИ ЕНЕРГЕТСКИ ПОТЕНЦИЈАЛ ЗАВИСИ ОД МЕТЕОРОЛОШКИХ УСЛОВА КОЈЕ ЈЕ ТЕШКО ПРЕЦИЗНО ПРОГНОЗИРАТИ, УСЛЕД ЧЕГА ПРИЛИКОМ ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ТАКВИХ ИЗВОРА МОГУ НАСТАТИ ВЕЋА ОДСТУПАЊА ИЗМЕЂУ ПРОИЗВЕДЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ПЛАНИРАНЕ ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ОДНОСУ НА ДРУГЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ;

7) бруто финална потрошња енергије је укупна финална енергија потрошена за енергетске сврхе у индустрији, саобраћају, домаћинствима, јавним и комерцијалним делатностима, пољопривреди, шумарству и рибарству, укључујући сопствену потрошњу електричне и топлотне енергије у сектору производње електричне и топлотне енергије и губитке у преносу и дистрибуцији електричне и топлотне енергије;

8) виша сила је непредвидив и неизбежан догађај као што је: ванредно стање, пандемија, елементарна непогода или други непредвиђени догађај, односно околност којом се угрожава безбедност и здравље људи и/или животне средине;

9) гаранција порекла је електронски документ који има искључиву функцију да крајњем купцу докаже да је одређена количина енергије произведена из обновљивих извора енергије;

10) гориво из биомасе је гасовито, односно чврсто гориво произведено из биомасе;

11) горива из рециклираног угљеника представљају течна и гасовита горива произведена из течног или чврстог отпада необновљивог порекла, који није погодан за рециклажу материјала или од гаса из процеса прераде отпада и издувног/отпадног гаса необновљивог порекла, који су настали као незаобилазне и ненамерне последице производног процеса у индустријским постројењима, у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом;

11A) ДАН СПАЈАЊА ТРЖИШТА ЗНАЧИ ПРВИ ДАН ОПЕРАТИВНОГ РАДА, У СПОЈЕНОМ РЕЖИМУ, УНУТАРДНЕВНОГ ОРГАНИЗОВАНОГ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ СПОЈЕНОГ СА ЈЕДИНСТВЕНИМ ПАНЕВРОПСКИМ УНУТАРДНЕВНИМ ТРЖИШТЕМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;

12) демонстрациони пројекат је некомерцијални пројекат из обновљивих извора енергије којим се нека технологија демонстрира као прва те врсте и представља значајну иновацију која увелико премашује највиши ниво постојеће технологије коришћења обновљивих извора и има статус иновационог пројекта у смислу закона којим се уређује иновациона делатност;

13) део капацитета електране је део одобрене снаге електране;

~~14) дозвољени проценат баланеног одступања је максимални проценат одступања између стварно произведене количине електричне енергије у односу на планирану количину електричне енергије, коју произвођач електричне енергије из~~

~~обновљивих извора може да проузрокује без дужности да надокнади трошкове балансног одступања;~~

15) домаћинство је заједница лица чији чланови заједно станују, заједно се хране и троше остварене приходе, односно самац који самостално живи, самостално се храни и троши остварене приходе;

16) електрана у изградњи је електрана за коју је издата потврда о пријави завршетка изградње темеља од стране надлежног органа или електрана за коју су обезбеђена средства за завршетак изградње електране;

17) заједнички пројекат је врста механизма сарадње између држава који могу да уговоре две или више држава у циљу производње електричне, односно топлотне енергије и који може да укључи приватне произвођаче;

18) заједничка шема подршке је врста механизма сарадње коју две или више држава могу да уговоре у циљу омогућавања њиховог узајамног учешћа у њиховим националним системима подстицаја;

~~19) ликвидно организовано унутардневно тржиште је организовано унутардневно тржиште електричне енергије на коме учесници на тржишту, а посебно произвођачи електричне енергије из обновљивих извора, имају могућност да по конкурентној цени купују или продају потребне количине електричне енергије како би ефикасно регулисали балансна одступања;~~

20) обновљиви водоник је водоник који се користи у енергетске сврхе, произведен поступком електролизе коришћењем електричне енергије која је произведена из обновљивих извора енергије;

21) капацитет електране је одобрена снага електране утврђена од стране надлежног оператора система;

21А) КАПАЦИТЕТ ЗА ПРУЖАЊЕ ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ ЈЕ СИНХРОНИ ПРОИЗВОДНИ МОДУЛ ИЛИ СКЛАДИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ОСПОСОБЉЕНО ДА ПРУЖА ПОМОЋНУ УСЛУГУ СЕКУНДАРНЕ РЕЗЕРВЕ, У СКЛАДУ СА ПРАВИЛИМА О РАДУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, ОДНОСНО ПРАВИЛИМА О РАДУ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ЊИХОВИМ СПЕЦИФИЧНИМ ТЕХНОЛОГИЈАМА;

22) квоте представљају укупну одобрену снагу електрана у MW или електричну енергију у MWh за које се могу стећи тржишне премије, односно фид-ин тарифе;

23) купац-произвођач је крајњи купац који је на унутрашње инсталације прикључио сопствени објекат за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије, при чему се произведена електрична енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак произведене електричне енергије испоручује у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем;

24) мало постројење је електрана одобрене снаге мање од 500 kW, односно електрана на ветар чија је одобрена снага мања од 3 MW;

25) напредна биогорива су биогорива произведена из посебних сировина која су прописана подзаконским актом из члана 78. овог закона;

25А) НЕГАТИВНА ТРЖИШНА ПРЕМИЈА ЈЕ, У СИСТЕМУ ДВОСТРАНЕ ТРЖИШНЕ ПРЕМИЈЕ, НЕГАТИВНА РАЗЛИКА ИЗМЕЂУ ОСТВАРЕНЕ ЦЕНЕ И РЕФЕРЕНТНЕ ТРЖИШНЕ ЦЕНЕ;

26) нето електрична енергија представља разлику укупне преузете и укупне испоручене електричне енергије купца-произвођача у преносни, дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем у току једног месеца, утврђене у kWh на основу читавања бројила електричне енергије која испуњавају прописане метролошке захтеве;

27) нето мерење је начин обрачуна нето електричне енергије, при коме се вишком испоручене електричне енергије, у току једног месеца, умањује нето количина електричне енергије у току наредног месеца;

28) нето обрачун је начин обрачуна нето електричне енергије, при коме се вредност вишка предате електричне енергије, у току једног месеца обрачунава и наплаћује на основу уговора између купца-произвођача и снабдевача;

29) обновљиви извори енергије су нефосилни извори енергије као што су: водотокови, биомаса, ветар, сунце, обновљиви водоник, биогаз, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода, извори геотермалне енергије и други обновљиви извори енергије;

30) обновљива течна и гасовита горива неболошког порекла су течна или гасовита горива из обновљивих извора енергије која се користе у саобраћају, али под условом да нису добијена из биомасе и да нису биогорива;

31) овлашћена уговорна страна је правно лице које закључује уговор о тржишној премији са корисницима тржишне премије, при чему то лице врши само исплату тржишне премије, али не и откуп електричне енергије од корисника тржишне премије;

32) остаци из пољопривреде, рибарства, шумарства и аквакултуре су остаци који су непосредно произведени у оквиру делатности пољопривреде, аквакултуре, рибарства и шумарства и не укључују остатке из повезаних индустрија и остатке прераде;

33) остаци прераде су материје које нису финални производи и не представљају примарни циљ производног поступка, а настали су у поступку који није намерно измењен у циљу њихове производње;

33А) ОСТВАРЕНА ЦЕНА ЈЕ ПРИХВАЋЕНА ПОНУЂЕНА ЦЕНА КОЈА ЈЕ УТВРЂЕНА РЕШЕЊЕМ О ДОДЕЛИ ТРЖИШНЕ ПРЕМИЈЕ;

34) отпад је свака материја или предмет који држалац одбацује, намерава да га одбаци или је неопходно да га одбаци, при чему се не сматрају отпадом материје или предмети који се намерно промене или контаминирају да би били обухваћени овом дефиницијом;

35) отпадна топлотна енергија је топлотна енергија која нужно настаје као нуспроизвод у индустријским постројењима, постројењима за производњу енергије, сектору услуга, која би без приступа систему за даљинско грејање и хлађење била неискоришћено расута у ваздух или воду;

36) повлашћени произвођач електричне енергије из обновљивих извора енергије (у даљем тексту: повлашћени произвођач) је правно лице или предузетник који производи електричну енергију из обновљивих извора и остварује право на фид-ин тарифу или тржишну премију у складу са овим законом;

37) подстицајне мере су инструменти или механизми подршке производњи енергије из обновљивих извора енергије;

38) пољопривредна биомаса је биомаса произведена у пољопривреди;

39) привремени повлашћени произвођач електричне енергије из обновљивих извора енергије (у даљем тексту: привремени повлашћени произвођач) је правно лице или предузетник који је у поступку аукције стекао право на тржишну премију, односно право на фид-ин тарифу и има друга права и обавезе предвиђене овим законом;

40) произвођач из обновљивих извора енергије је правно лице или предузетник који производи електричну енергију из обновљивих извора и има право на гаранције порекла;

41) референтна тржишна цена је цена електричне енергије на дан-унапред организованом тржишту електричне енергије у Републици Србији;

42) систем подстицаја је скуп подстицајних мера који се односи на одређену технологију производње енергије из обновљивих извора и који се примењује ради достизања националних циљева у погледу коришћења обновљивих извора енергије;

43) складиштење електричне енергије је чување произведене електричне енергије у складишту до тренутка у коме ће бити коришћена;

44) снабдевачи горивом су енергетски субјекти који на тржиште стављају деривате нафте из сопствене производње и увоза;

45) статистички трансфер је врста механизма сарадње између држава којим се количина енергије из обновљивих извора уговорена између две или више држава, статистички преноси из једне државе у другу;

46) топлотна енергија је унутрашња (термичка) енергија вреле воде, топле воде или паре или расхладног флуида, која се користи за загревање или хлађење простора, загревање потрошне топле воде или за потребе технолошких процеса;

47) трошкови интеграције у систем су трошкови интегрисања производње из обновљивих извора енергије и друге дистрибуиране производње електричне енергије у систем за пренос, дистрибутивни и затворени дистрибутивни систем електричне енергије;

48) уговор о откупу електричне енергије из обновљивих извора енергије је уговор на основу кога физичко или правно лице непосредно купује електричну енергију из обновљивих извора од произвођача електричне енергије из обновљивих извора;

49) шумска биомаса је биомаса произведена у шумарству.

Други изрази који се употребљавају у овом закону, а нису дефинисани у ставу 1. овог члана, имају значење дефинисано законом којим се уређује енергетика.

Сви термини у овом закону употребљени у мушком роду подразумевају се и у женском роду и обрнуто.

Врсте система подстицаја

Члан 9.

Подстицаји за производњу електричне енергије из обновљивих извора спроводе се у одређеном подстицајном периоду кроз систем тржишних премија и систем фид-ин тарифа и односе се на цену електричне енергије, преузимање балансне одговорности, право на приоритетан приступ систему и друге подстицаје прописане законом.

~~Изузетно од става 1. овог члана, произвођачи електричне енергије из обновљивих извора који су ван система подстицаја имају право на преузимање балансне одговорности и право на приоритетан приступ систему у складу са овим законом.~~

Повлашћени произвођачи имају право само на један систем подстицаја за исту електрану.

Преузимање балансне одговорности

Члан 10.

~~Гарантовани снабдевач преузима балансну одговорност за произвођаче из обновљивих извора енергије који су у систему тржишне премије или су ван система подстицаја, до успостављања ликвидног организованог унутардневнег тржишта електричне енергије.~~

~~Произвођач електричне енергије из обновљивих извора из става 1. овог члана има право да пренесе балансну одговорност на другу балансно одговорну страну у складу са законом којим се уређује област енергетике и правилима о раду тржишта.~~

~~Гарантовани снабдевач преузима балансну одговорност и сноси трошкове балансирања за произвођаче електричне енергије из обновљивих извора који су у систему фид-ин тарифе, до истека подстицајног периода.~~

~~У случају да остварена производња произвођача електричне енергије из обновљивих извора из става 1. овог члана, одступа више од дозвољеног процента балансног одступања у обрачуном периоду, произвођачи сnose трошкове балансирања плаћањем фиксне накнаде за сваки kWh одступања њихове остварене производње од плана који пријаве гарантованом снабдевачу.~~

~~Гарантовани снабдевач и произвођач електричне енергије из обновљивих извора из става 1. овог члана, закључују уговор о преузимању балансне одговорности у складу са законом којим се уређује области енергетике, овим законом и подзаконским актом из става 11. овог члана.~~

~~Агенција за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција), дужна је да прати развој организованог унутардневног тржишта електричне енергије и да објави до краја фебруара текуће године извештај да ли је успостављено ликвидно организовано унутардневно тржиште.~~

~~Агенција утврђује ликвидност организованог унутардневног тржишта на основу испуњености критеријума који се односе на:~~

~~1) релативни однос обима трговања на организованом унутардневном тржишту и укупне потрошње електричне енергије у Републици Србији;~~

~~2) обим трговања на организованом унутардневном тржишту;~~

~~3) разлику између највише цене које су купци били спремни да плате и најниже цене коју су продавци били спремни да прихвате у одређеном периоду трговања на организованом унутардневном тржишту;~~

~~4) концентрацију организованог унутардневног тржишта;~~

~~5) друге критеријуме утврђене подзаконским актима донетим на основу става 11. овог члана.~~

~~Ако Агенција утврди да су испуњени критеријуми из става 7. овог члана, Агенција врши процену одрживости услова који су довели до испуњености критеријума:~~

~~1) процењујући развој ликвидности организованог унутардневног тржишта током одговарајућег претходног периода;~~

~~2) утврђујући да ли је ниво ликвидности био стабилан или се повећавао током одговарајућег претходног периода и~~

~~3) процењујући да ли је ликвидност организованог унутардневног тржишта довољно отпорна на промене или неубичајене тржишне околности који могу битно утицати на ликвидност, и то путем анализе да ли су упоредиве промене или сличне тржишне околности утицале на ликвидност организованог унутардневног тржишта током одговарајућег претходног периода или на неки други одговарајући начин дефинисан у подзаконским актима донетим на основу овог закона.~~

~~Оператор организованог тржишта електричне енергије је дужан да Агенцији доставља податке који су неопходни за израду извештаја из става 6. овог члана.~~

~~Од дана објављивања извештаја Агенције из става 6. овог члана, да је успостављено ликвидно организовано унутардневно тржиште електричне енергије, произвођачи електричне енергије из обновљивих извора су дужни да уреде своју балансну одговорност у складу са законом којим се уређује енергетика и правила о раду тржишта електричне енергије у року од пет месеци од дана успостављања организованог унутардневног тржишта у Републици Србији.~~

~~Влада ближе уређује дозвољени проценат балансног одступања, начин одређивања и исплате фиксне накнаде балансно одговорној страни за балансно одступање ван дозвољеног процента балансног одступања, модел уговора о преузимању балансне одговорности, права и обавезе произвођача електричне~~

~~енергије из обновљивих извора и балансно одговорне стране, обрачунаки период, као и критеријуме за утврђивање ликвидности унутардневног тржишта.~~

ЧЛАН 10.

ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ ЈЕ ДУЖАН ДА ПРЕУЗМЕ БАЛАНСНУ ОДГОВОРНОСТ ЗА ПОВЛАШЋЕНЕ ПРОИЗВОЂАЧЕ КОЈИ СУ У СИСТЕМУ ТРЖИШНЕ ПРЕМИЈЕ.

ПОВЛАШЋЕНИ ПРОИЗВОЂАЧ ИМА ПРАВО ДА ПРЕНЕСЕ БАЛАНСНУ ОДГОВОРНОСТ НА ДРУГУ БАЛАНСНО ОДГОВОРНУ СТРАНУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОБЛАСТ ЕНЕРГЕТИКЕ И ПРАВИЛИМА О РАДУ ТРЖИШТА.

ДУЖНОСТ ГАРАНТОВАНОГ СНАБДЕВАЧА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРЕСТАЈЕ ИСТЕКЛОМ ШЕСТ МЕСЕЦИ ОД ДАНА СПАЈАЊА ОРГАНИЗОВАНОГ УНУТАРДНЕВНОГ ТРЖИШТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ СА ЕВРОПСКИМ ОРГАНИЗОВАНИМ УНУТАРДНЕВНИМ ТРЖИШТЕМ ИЛИ ИСТЕКЛОМ 30 МЕСЕЦИ ОД ДАНА УСПОСТАВЉАЊА ОРГАНИЗОВАНОГ УНУТАРДНЕВНОГ ТРЖИШТА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, У ЗАВИСНОСТИ ОД ТОГА КОЈИ РОК ПРВИ ИСТЕКНЕ.

ПОВЛАШЋЕНИ ПРОИЗВОЂАЧИ У СИСТЕМУ ТРЖИШНЕ ПРЕМИЈЕ СУ ДУЖНИ ДА УРЕДЕ СВОЈУ БАЛАНСНУ ОДГОВОРНОСТ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЕНЕРГЕТИКА И ПРАВИЛИМА О РАДУ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ НАЈКАСНИЈЕ ДО ДАНА ПРЕСТАЈА ДУЖНОСТИ ГАРАНТОВАНОГ СНАБДЕВАЧА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ ПРЕУЗИМА БАЛАНСНУ ОДГОВОРНОСТ И СНОСИ ТРОШКОВЕ БАЛАНСИРАЊА ЗА ПОВЛАШЋЕНЕ ПРОИЗВОЂАЧЕ КОЈИ СУ У СИСТЕМУ ФИД-ИН ТАРИФЕ ДО ИСТЕКА ПОДСТИЦАЈНОГ ПЕРИОДА И ТО: ЗА ЕЛЕКТРАНЕ ЧИЈА ЈЕ ОДОБРЕНА СНАГА МАЂА ОД 400 KW, ОДНОСНО ОД 1. ЈАНУАРА 2026. ГОДИНЕ, ЗА ЕЛЕКТРАНЕ ЧИЈА ЈЕ ОДОБРЕНА СНАГА МАЂА ОД 200 KW.

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ГАРАНТОВАНОГ СНАБДЕВАЧА И ПОВЛАШЋЕНОГ ПРОИЗВОЂАЧА У СИСТЕМУ ТРЖИШНЕ ПРЕМИЈЕ

ЧЛАН 10А

ПОВЛАШЋЕНИ ПРОИЗВОЂАЧ У СИСТЕМУ ТРЖИШНЕ ПРЕМИЈЕ ЈЕ ДУЖАН ДА ДОБРО ПРОГНОЗИРА ПРОИЗВОДЊУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ДА ГАРАНТОВАНОМ СНАБДЕВАЧУ ИСПЛАТИ:

1) НАКНАДУ КОЈА СЕ ОБРАЧУНАВА У ФИКСНОМ ПРОЦЕНТУ ОД МАКСИМАЛНЕ ПОНУЂЕНЕ ЦЕНЕ НА АУКЦИЈИ ПО СВАКОМ ПРОИЗВЕДЕНОМ MWH;

2) ПОЗИТИВНУ РАЗЛИКУ ИЗМЕЂУ ПЛАНА ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈУ ПРИЈАВИ ГАРАНТОВАНОМ СНАБДЕВАЧУ И ПРОИЗВЕДЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У MWH ПО ЦЕНИ НА ДАНАУНАПРЕД ТРЖИШТУ.

ФИКСНИ ПРОЦЕНАТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДРЕЂУЈЕ МИНИСТАРСТВО У ЈАВНОМ ПОЗИВУ, НА ПРЕДЛОГ ГАРАНТОВАНОГ СНАБДЕВАЧА.

АКО ПОВЛАШЋЕНИ ПРОИЗВОЂАЧ ПРОИЗВЕДЕ ВИШЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ОД ПЛАНА ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈУ ПРИЈАВИ ГАРАНТОВАНОМ СНАБДЕВАЧУ, ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ ЈЕ ДУЖАН ДА ИСПЛАТИ ПОВЛАШЋЕНОМ ПРОИЗВОЂАЧУ РАЗЛИКУ ИЗМЕЂУ ОСТВАРЕНЕ ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ПЛАНИРАНЕ

ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У МВН ПО ЦЕНИ НА ДАН-УНАПРЕД ТРЖИШТУ.

У СЛУЧАЈУ ДА ПОВЛАШЋЕНИ ПРОИЗВОЂАЧ НЕ ПРОГНОЗИРА ДОБРО ПРОИЗВОДЊУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ ИМА ПРАВО ДА ПОВЛАШЋЕНОМ ПРОИЗВОЂАЧУ ОБРАЧУНА ДОДАТНУ НАКНАДУ.

ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ И ПОВЛАШЋЕНИ ПРОИЗВОЂАЧ ЗАКЉУЧУЈУ УГОВОР О ПРЕУЗИМАЊУ БАЛАНСНЕ ОДГОВОРНОСТИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОБЛАСТ ЕНЕРГЕТИКЕ, ОВИМ ЗАКОНОМ И ПОДЗАКОНСКИМ АКТОМ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА.

ВЛАДА БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ МОДЕЛ УГОВОРА О ПРЕУЗИМАЊУ БАЛАНСНЕ ОДГОВОРНОСТИ, ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ГАРАНТОВАНОГ СНАБДЕВАЧА И ПОВЛАШЋЕНОГ ПРОИЗВОЂАЧА У СИСТЕМУ ТРЖИШНЕ ПРЕМИЈЕ, КРИТЕРИЈУМЕ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ДОБРЕ ПРОГНОЗЕ ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ДОДАТНУ НАКНАДУ КОЈА СЕ ПЛАЋА У СЛУЧАЈУ АКО ПОВЛАШЋЕНИ ПРОИЗВОЂАЧ НЕ ПРОГНОЗИРА ДОБРО ПРОИЗВОДЊУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ТРАЈАЊЕ И ПРЕСТАНАК УГОВОРА О ПРЕУЗИМАЊУ БАЛАНСНЕ ОДГОВОРНОСТИ, КАО И УСЛОВЕ И ПОСТУПАК ЗАКЉУЧИВАЊА УГОВОРА И ДРУГЕ БИТНЕ ЕЛЕМЕНТЕ.

НАДОКНАДА ТРОШКОВА ГАРАНТОВАНОГ СНАБДЕВАЧА

ЧЛАН 10Б

ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ ИМА ПРАВО НА НАДОКНАДУ ТРОШКОВА УСЛЕД ПРЕУЗИМАЊА БАЛАНСНЕ ОДГОВОРНОСТИ ЗА ПОВЛАШЋЕНЕ ПРОИЗВОЂАЧЕ У СИСТЕМУ ТРЖИШНЕ ПРЕМИЈЕ.

ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ НАДОКНАЂУЈЕ ТРОШКОВЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЗ СРЕДСТАВА ПРИКУПЉЕНИХ ПО ОСНОВУ:

- 1) ИСПЛАТА ПОВЛАШЋЕНОГ ПРОИЗВОЂАЧА ИЗ ЧЛАНА 10А СТАВ 1. ТАЧ. 1) И 2) И СТАВ 4. ОВОГ ЗАКОНА;
- 2) НЕГАТИВНЕ ТРЖИШНЕ ПРЕМИЈЕ;
- 3) НАКНАДЕ ЗА ПОДСТИЦАЈ ПОВЛАШЋЕНИХ ПРОИЗВОЂАЧА ИЗ ЧЛАНА 57. ОВОГ ЗАКОНА;
- 4) ДРУГИХ ИЗВОРА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ

Право на приоритетан приступ преносном, дистрибутивном односно затвореном дистрибутивном систему

Члан 11.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да приоритетно преузима електричну енергију произведену из обновљивих извора У ДЕМОНСТРАЦИОНИМ ПРОЈЕКТИМА, У ЕЛЕКТРАНАМА ЧИЈА ЈЕ ОДОБРЕНА СНАГА МАЂА ОД 400 KW, ОДНОСНО ЗА ЕЛЕКТРАНЕ КОЈЕ СЕ ПРИКЉУЧУЈУ НА МРЕЖУ НАКОН 1. ЈАНУАРА 2026. ГОДИНЕ ОДОБРЕНЕ СНАГЕ МАЂЕ ОД 200 KW, без обзира да ли је у систему подстицаја, осим у случају када је угрожена сигурност рада преносног, односно дистрибутивног система.

Ако оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система, услед угрожене сигурности рада преносног, дистрибутивног односно затвореног дистрибутивног система у знатној мери ограничи приступ систему произвођачима из обновљивих извора, дужан је да обавести Агенцију о предузетим мерама О ПРЕДУЗЕТИМ МЕРАМА ОБАВЕСТИ АГЕНЦИЈУ И ПРОИЗВОЂАЧЕ НА ЧИЈИ РАД УТИЧУ ПРЕДУЗЕТЕ МЕРЕ, као и о мерама које је потребно предузети да би се спречила

евентуална будућа ограничења.

Појам Члан 14.

Тржишна премија је врста оперативне државне помоћи која представља додатак на тржишну цену електричне енергије коју корисници тржишне премије испоруче на тржиште и која се одређује у евроцентима по kWh у поступку аукција.

Корисници тржишне премије продају електричну енергију из става 1. овог члана на тржишту електричне енергије.

~~Тржишна премија може да се стекне за цео или део капацитета електране.~~

ТРЖИШНА ПРЕМИЈА МОЖЕ ДА СЕ СТЕКНЕ САМО ЗА ЦЕО КАПАЦИТЕТ ЕЛЕКТРАНЕ, ОСИМ У СЛУЧАЈУ КАДА ЕЛЕКТРАНА ОБУХВАЋЕНА ПОСЛЕДЊОМ ПРИХВАЋЕНОМ ПОНУДОМ НА АУКЦИЈИ ДЕЛИМИЧНО ПОПУНИ КВОТУ.

Тржишна премија се исплаћује на месечном нивоу за електричну енергију коју електрана испоручи у електроенергетски систем.

У случају да се право на тржишну премију стекне за део капацитета електране, електрична енергија за коју се исплаћује тржишна премија добија се тако што се проценат капацитета електране који је ушао у квоту, множи са електричном енергијом испорученом у електроенергетски систем у току обрачунског периода.

Ако се тржишна премија одређује у зависности од референтне тржишне цене, а тржишна цена електричне енергије која је основ за израчунавање референтне тржишне цене је негативна, тржишна премија се не исплаћује за период негативне тржишне цене електричне енергије.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује врсту, начин и услове стицања, остваривања и престанак права на тржишну премију, као и начин одређивања референтне тржишне цене.

Методологија за одређивање тржишне премије

Члан 15.

~~За потребе аукција, Агенција одређује максималну тржишну премију или максималну откупну цену за електричну енергију по kWh.~~

~~За реконструисане електране, Агенција одређује посебну максималну тржишну премију или максималну откупну цену за електричну енергију по kWh.~~

~~Методологију за одређивање максималне тржишне премије или висине максималне откупне цене прописује Агенција.~~

~~На основу методологије из става 3. овог члана, Агенција најкасније до краја децембра текуће године за наредну годину у којој су планиране аукције, објављује на својој интернет страници максималне тржишне премије, односно максималне откупне цене за сваку врсту и подврсту електране за коју су прописане квоте, а за потребе спровођења аукција.~~

~~Методологија из става 3. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.~~

ОДРЕЂИВАЊЕ МАКСИМАЛНЕ ПОНУЂЕНЕ ЦЕНЕ НА АУКЦИЈИ ЗА ТРЖИШНЕ ПРЕМИЈЕ

ЧЛАН 15.

ЗА ПОТРЕБЕ АУКЦИЈА, МИНИСТАРСТВО У ЈАВНОМ ПОЗИВУ ОДРЕЂУЈЕ МАКСИМАЛНУ ПОНУЂЕНУ ЦЕНУ ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ ПО MWh.

ЗА РЕКОНСТРУИСАНЕ ЕЛЕКТРАНЕ, МИНИСТАРСТВО ОДРЕЂУЈЕ ПОСЕБНУ МАКСИМАЛНУ ПОНУЂЕНУ ЦЕНУ ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ ПО MWH.

Покретање поступка аукција

Члан 17.

Министарство објављује на својој веб платформи, односно интернет страници почетак планиране аукције најмање 45 дана унапред.

Поступак се покреће и спроводи на основу јавног позива.

Јавни позив нарочито садржи следеће:

- 1) ко има право да поднесе пријаву за учествовање на аукцији;
- 2) расположиве квоте по врсти и одобреној снази електране;
- ~~3) максималну висину тржишне премије, односно висину максималне откупне цене;~~
- 3) МАКСИМАЛНУ ПОНУЂЕНУ ЦЕНУ;
- 3А) ФИКСНИ ПРОЦЕНАТ ОД МАКСИМАЛНЕ ПОНУЂЕНЕ ЦЕНЕ КОЈУ ПОВЛАШЋЕНИ ПРОИЗВОЂАЧ ПЛАЋА ГАРАНТОВАНОМ СНАБДЕВАЧУ ПО СВАКОМ ПРОИЗВЕДЕНИМ MWH ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ БАЛАНСНЕ ОДГОВОРНОСТИ, ПОД УСЛОВОМ ДА ЈЕ ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ ДУЖАН ДА ПРЕУЗМЕ БАЛАНСНУ ОДГОВОРНОСТ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 10. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА;
- 4) начин и форму пријављивања на аукцији;
- 5) списак докумената која се достављају уз пријаву за учествовање на аукцији;
- 6) услове за квалификацију и надметање на аукцији у складу са овим законом и подзаконским актом донетим на основу овог закона;
- 7) рокове у поступку аукције;
- 8) податак о финансијском инструменту обезбеђења за озбиљност понуде који се доставља у поступку аукција;
- 9) рок за реализацију пројекта и
- 10) податке о правним лековима у поступку аукције.

Министарство расписује јавни позив на основу овог закона и подзаконских аката донетих на основу овог закона.

Министарство је дужно да на веб платформи, односно интернет страници објави образце које учесници аукције достављају у вези са јавним позивом у поступку аукција, као и информације о одржаним аукцијама, укључујући и степен реализације пројекта из аукција.

До доношења одлуке о најбољим понудама, поступак спроводи комисија коју решењем образује министар надлежан за послове енергетике (у даљем тексту: Комисија).

О предузетим радњама у спровођењу поступка, Комисија сачињава извештај.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује друге елементе које мора да садржи јавни позив, услове, рок и начин пријављивања на аукције, доказе о испуњености услова из јавног позива, као и услове за образовање Комисије.

Ранг листа и попуњавање квоте

Члан 21.

Учесници се после фазе квалификација и надметања, у зависности од понуде које су дали, рангирају од најнижег до највишег износа тржишне премије, односно откупне цене и по том редоследу попуњавају квоту.

~~Понуда из става 1. овог члана може да се односи на цео капацитет или део капацитета електране.~~

ПОНУДА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СЕ ОДНОСИ НА ЦЕО КАПАЦИТЕТ ЕЛЕКТРАНЕ.

Када збир капацитета свих електрана за рангиране понуде из става 1. овог члана достигне ниво прописане квоте, квота је попуњена.

АКО ДЕО КАПАЦИТЕТА ЕЛЕКТРАНЕ ПОПУНИ КВОТУ, УЧЕСНИК НА АУКЦИЈИ ИМА ПРАВО:

1) ДА ИЗЈАВИ ДА ОДУСТАЈЕ ОД СВОЈЕ ПОНУДЕ У РОКУ ОД 10 ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЕ ПРЕДЛОГА РАНГ ЛИСТЕ И ИЗВЕШТАЈА О СПРОВЕДЕНОЈ АУКЦИЈИ, ПОД УСЛОВОМ ДА ЈЕ ДЕО КАПАЦИТЕТА КОЈИ ЈЕ УШАО У КВОТУ МАЊИ ОД 80% ПОНУЂЕНОГ КАПАЦИТЕТА ЕЛЕКТРАНЕ ИЛИ

2) ДА СЕ КВОТА УВЕЋА ЗА ПРЕОСТАЛИ ДЕО КАПАЦИТЕТА ЕЛЕКТРАНЕ КОЈИ ЈЕ ОСТАО ВАН КВОТЕ, У СЛУЧАЈУ ДА ЈЕ ДЕО КАПАЦИТЕТА КОЈИ ЈЕ УШАО У КВОТУ ЈЕДНАК ИЛИ ВЕЋИ ОД 80% ПОНУЂЕНОГ КАПАЦИТЕТА ЕЛЕКТРАНЕ.

УКОЛИКО УЧЕСНИК НЕ ОДУСТАНЕ ОД СВОЈЕ ПОНУДЕ У СКЛАДУ СА СТАВОМ 4. ТАЧКА 1) ОВОГ ЧЛАНА, ДУЖАН ЈЕ ДА У ПОСТУПКУ СТИЦАЊА СТАТУСА ПОВЛАШЋЕНОГ ПРОИЗВОЂАЧА ДОКАЖЕ ДА ЈЕ ЗА ТАЈ ДЕО КАПАЦИТЕТА ОБЕЗБЕДИО ПОСЕБНО МЕРНО МЕСТО У ОДНОСУ НА ПРЕОСТАЛИ ДЕО КАПАЦИТЕТА ЕЛЕКТРАНЕ КОЈИ НИЈЕ ПОПУНИО КВОТУ ИЛИ, УКОЛИКО ОДЛУЧИ ДА ИМА ЈЕДИНСТВЕНО МЕРНО МЕСТО ЗА ЦЕО КАПАЦИТЕТ ЕЛЕКТРАНЕ, ДА УРЕДИ БАЛАНСНУ ОДГОВОРНОСТ БЕЗ ПРАВА ИЗ ЧЛАНА 10. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА.

У случају да за расположиву квоту конкуришу два или више учесника у поступку аукције са истом тржишном премијом, односно истом откупном ценом, преостала квота се расподељује на те учеснике пропорционално понуђеном капацитету електране.

На основу правила прописаних у ст. 1—4. овог члана У СТ. 1 - 7. ОВОГ ЧЛАНА, Комисија саставља ранг листу коју заједно са извештајем о спроведеном поступку доставља Министарству.

Методологија за одређивање фид ин тарифа

Члан 34.

~~У случају доделе фид ин тарифа у поступку аукција, унапред се одређује максимална фид ин тарифа, чију висину учесници аукција не могу својим понудама да премаше на аукцији.~~

~~За реконструисане електране, Агенција одређује посебну максималну фид ин тарифу за електричну енергију по kWh.~~

~~Методологију за одређивање максималне фид ин тарифе из става 1. овог члана, прописује Агенција.~~

~~На основу методологије из става 3. овог члана, Агенција најкасније до краја децембра текуће године за наредну годину у којој су планиране аукције, објављује на интернет страници максималне фид ин тарифе за сваку врсту и подврсту електране за коју су прописане квоте, а за потребе спровођења аукција.~~

~~Методологија из става 3. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.~~

ОДРЕЂИВАЊЕ МАКСИМАЛНЕ ПОНУЂЕНЕ ЦЕНЕ НА АУКЦИЈИ ЗА ФИД-ИН
ТАРИФЕ
ЧЛАН 34.

У СЛУЧАЈУ ДОДЕЛЕ ФИД-ИН ТАРИФА У ПОСТУПКУ АУКЦИЈА, МИНИСТАРСТВО У ОКВИРУ ЈАВНОГ ПОЗИВА ОДРЕЂУЈЕ МАКСИМАЛНУ ФИД-ИН ТАРИФУ ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ ПО МВН, ЧИЈУ ВИСИНУ УЧЕСНИЦИ АУКЦИЈА НЕ МОГУ СВОЈИМ ПОНУДАМА ДА ПРЕМАШЕ НА АУКЦИЈИ.

ЗА РЕКОНСТРУИСАНЕ ЕЛЕКТРАНЕ, МИНИСТАРСТВО ОДРЕЂУЈЕ ПОСЕБНУ МАКСИМАЛНУ ФИД-ИН ТАРИФУ ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ ПО МВН.

Члан 57.

Сви крајњи купци електричне енергије дужни су да плаћају накнаду за подстицаје повлашћених произвођача у складу са овим законом, осим у случајевима утврђеним овим законом.

За електричну енергију утрошену у реверзибилним хидроелектранама за пумпни режим рада не плаћа се накнада из става 1. овог члана.

Приликом одређивања накнаде за подстицаје повлашћених произвођача узимају се у обзир сви трошкови које овлашћена уговорна страна, односно гарантовани снабдевач има у вези са подстицајним мерама.

~~Влада прописује начин обрачуна, плаћања и расподеле средстава по основу накнаде за подстицај повлашћених произвођача и начин обрачуна, плаћања, прикупљања и расподеле додатних подстицајних средстава, као и праћење и извештавање у вези са подстицајним средствима.~~

ВЛАДА ПРОПИСУЈЕ НАЧИН ОБРАЧУНА, ПЛАЋАЊА И РАСПОДЕЛЕ СРЕДСТАВА ПО ОСНОВУ НАКНАДЕ ЗА ПОДСТИЦАЈ ПОВЛАШЋЕНИХ ПРОИЗВОЂАЧА И НАЧИН ОБРАЧУНА, ПЛАЋАЊА, ПРИКУПЉАЊА И РАСПОДЕЛЕ ДОДАТНИХ ПОДСТИЦАЈНИХ СРЕДСТАВА, НАМЕНУ И НАЧИН РАСПОДЕЛЕ СРЕДСТАВА ДОБИЈЕНИХ НА ОСНОВУ НЕГАТИВНЕ ТРЖИШНЕ ПРЕМИЈЕ, КАО И ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ У ВЕЗИ СА ПОДСТИЦАЈНИМ СРЕДСТВИМА И СРЕДСТВИМА ДОБИЈЕНИХ НА ОСНОВУ НЕГАТИВНЕ ТРЖИШНЕ ПРЕМИЈЕ.

Влада, на предлог Министарства, најкасније до краја децембра текуће године за наредну годину, утврђује висину накнаде из става 3. овог члана, која се објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

Купац-произвођач

Члан 58.

Купац-произвођач има право да самостално или посредством агрегатора:

- 1) производи електричну енергију за сопствену потрошњу;
- 2) складишти електричну енергију за сопствене потребе;
- 3) да вишак произведене електричне енергије испоручи у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем;
- 4) и друга права и обавезе у складу са овим законом и законом којим се уређује област енергетике.

Купац-произвођач из става 1. овог члана не може користити подстицајне мере

у виду тржишне премије и фид-ин тарифе, нити може имати право на гаранције порекла.

Инсталисана снага производног објекта купца-произвођача из става 1. овог члана не може бити већа од одобрене снаге прикључка крајњег купца.

ПОРЕД УСЛОВА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, ИНСТАЛИСАНА СНАГА ПРОИЗВОДНОГ ОБЈЕКТА ПРОИЗВОЂАЧА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НЕ МОЖЕ БИТИ ВЕЋА ОД:

1) ЕКВИВАЛЕНТНЕ СНАГЕ КОЈА ОДГОВАРА СТРУЈИ ОД 10А, АКО ПРИКЉУЧАК НА СИСТЕМ НИЈЕ ТРОФАЗНИ;

2) 6,9 KW АКО ЈЕ КУПАЦ-ПРОИЗВОЂАЧ ДОМАЋИНСТВО;

3) 150 KW АКО КУПАЦ-ПРОИЗВОЂАЧ НИЈЕ ДОМАЋИНСТВО.

Стамбена заједница може имати права и обавезе купца-произвођача у складу са овим законом, прикључењем електране из члана 5. став 1. тач. 1) - 10) овог закона која је у власништву стамбене заједнице ако је изграђена на заједничким деловима стамбене зграде.

У случају из става 4. 5 овог члана, објекат за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије може бити прикључен преко новог или посебног мерног места у саставу постојећег прикључка.

Оператор преносног система

Члан 67.

~~Оператор преносног система је дужан да води електронски, централизован и јавно доступан регистар свих прикључених електрана које користе обновљиве изворе енергије.~~

~~Оператор преносног система је дужан да објави списак свих поднетих захтева у поступку прикључења, затраженој одобреној снази електране, фази поступка прикључења, датум пробног рада прикључка и датум трајног прикључења.~~

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ВОДИ ЕЛЕКТРОНСКИ, ЦЕНТРАЛИЗОВАНИ И ЈАВНО ДОСТУПАН РЕГИСТАР СВИХ ПРИКЉУЧЕНИХ ЕЛЕКТРАНА КОЈЕ КОРИСТЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈИ САДРЖИ: НАЗИВ ПРОИЗВОЂАЧА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, НАЗИВ ЕЛЕКТРАНЕ, КАПАЦИТЕТ ЕЛЕКТРАНЕ, ЛОКАЦИЈУ ЕЛЕКТРАНЕ, ГОДИНУ ПРОБНОГ РАДА И ГОДИНУ ТРАЈНОГ ПРИКЉУЧЕЊА ЕЛЕКТРАНЕ.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ОБЈАВИ СПИСАК СВИХ ПОДНЕТИХ ЗАХТЕВА У ПОСТУПКУ ПРИКЉУЧЕЊА КОЈИ САДРЖИ: НАЗИВ ПОДНОСИОЦА ЗАХТЕВА, ЛОКАЦИЈУ ЕЛЕКТРАНЕ, ПОДАТАК О ЗАХТЕВАНОЈ СНАЗИ ЕЛЕКТРАНЕ И ФАЗИ ПОСТУПКА ПРИКЉУЧЕЊА.

Сви поднесци и документа која се достављају, као и акта која издају оператори преносног система у поступцима прикључења морају да имају форму електронског документа, односно морају бити дигитализовани и потписани у складу са законом којим се уређују електронски документ, електронска идентификација и услуге од поверења.

ДУЖНОСТИ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ПРИ ИЗРАДИ ПЛАНА РАЗВОЈА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА

ЧЛАН 67А

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ПРИ ИЗРАДИ ПЛАНА РАЗВОЈА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОБЛАСТ ЕНЕРГЕТИКЕ, У АНАЛИЗИ АДЕКВАТНОСТИ ПРОИЗВОДЊЕ И ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ПРИКАЖЕ:

1) СПИСАК ПРОЈЕКТА ПРИКЉУЧЕЊА ЗА КОЈЕ ЈЕ СА ОПЕРАТОРОМ

ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЗАКЉУЧЕН УГОВОР О ИЗРАДИ СТУДИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА, ОДНОСНО ЗА КОЈЕ СУ ИЗДАТИ УСЛОВИ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ПРИКЉУЧЕЊЕ ЕЛЕКТРАНЕ ОД СТРАНЕ ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ЧИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊЕ НЕ МОЖЕ БИТИ ОДЛОЖЕНО У СКЛАДУ СА СТАВОМ 2. ОВОГ ЧЛАНА;

2) ПРЕГЛЕД ИСТОРИЈСКИХ ПОДАТАКА О УГОВОРЕНОЈ И РЕАЛНО ОБЕЗБЕЂЕНОЈ РЕЗЕРВИ ЗА БАЛАНСИРАЊЕ СИСТЕМА У РЕЛЕВАНТНОМ ПЕРИОДУ;

3) МЕТОДОЛОГИЈУ ЗА ПРОЦЕНУ РАСПОЛОЖИВЕ И ЗА ПРОЦЕНУ ПОТРЕБНЕ РЕЗЕРВЕ ЗА БАЛАНСИРАЊЕ СИСТЕМА;

4) ПРОЦЕНУ ПОТРЕБНЕ РЕЗЕРВЕ ЗА БАЛАНСИРАЊЕ СИСТЕМА У КОНТРОЛНОЈ ОБЛАСТИ;

5) ПРОЦЕНУ ТРЕНУТНО РАСПОЛОЖИВЕ РЕЗЕРВЕ ЗА БАЛАНСИРАЊЕ СИСТЕМА У КОНТРОЛНОЈ ОБЛАСТИ;

6) ПРОЦЕНУ ДА ЛИ И КОЛИКО НЕДОСТАЈЕ РЕЗЕРВЕ ЗА БАЛАНСИРАЊЕ СИСТЕМА У СЛУЧАЈУ ПРИКЉУЧЕЊА СВИХ ЕЛЕКТРАНА КОЈЕ СУ У ПОСТУПКУ ПРИКЉУЧЕЊА, А КОЈЕ КОРИСТЕ ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ;

7) ПОКАЗАТЕЉЕ АДЕКВАТНОСТИ ПРОИЗВОДНОГ СИСТЕМА ЗА ЗАДОВОЉЕЊЕ ПОТРОШЊЕ ДОБИЈЕНИХ НА ОСНОВУ ПРОРАЧУНА;

8) ЗАКЉУЧАК О РИЗИЦИМА ПО СИГУРАН РАД ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ СИСТЕМА И ПОТРЕБИ ЗА ОДЛАГАЊЕ ПРИКЉУЧЕЊЕ ЕЛЕКТРАНА КОЈЕ КОРИСТЕ ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ, ИЗУЗЕВ ЕЛЕКТРАНА ИЗ ТАЧКЕ 1) ОВОГ СТАВА.

АКО АНАЛИЗА АДЕКВАТНОСТИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УКАЖЕ НА РИЗИКЕ ПО СИГУРАН РАД ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ СИСТЕМА УСЛЕД НЕДОСТАТКА РЕЗЕРВЕ ЗА БАЛАНСИРАЊЕ СИСТЕМА И ДА ПОСТОЈИ ОПРАВДАНОСТ ПРИМЕНЕ МЕРЕ ОДЛАГАЊА ПРИКЉУЧЕЊА, ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ОБЈАВЉУЈЕ НА СВОЈОЈ ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ, У РОКУ 10 РАДНИХ ДАНА ОД ДАНА ДАВАЊА САГЛАСНОСТИ АГЕНЦИЈЕ НА ПЛАН РАЗВОЈА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, А ЧИЈИ ЈЕ САСТАВНИ ДЕО АНАЛИЗА АДЕКВАТНОСТИ, ОБАВЕШТЕЊЕ О НАСТУПАЊУ УСЛОВА ЗА ОДЛАГАЊЕ ПОСТУПКА ПРИКЉУЧЕЊА ЕЛЕКТРАНА КОЈЕ КОРИСТЕ ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА У ПОСТУПКУ ПРИКЉУЧЕЊА ЕЛЕКТРАНЕ КОЈА ПОДЛЕЖЕ ОДЛАГАЊУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОБАВЕСТИ СТРАНКУ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА ОБАВЕШТЕЊА.

ОДЛАГАЊЕ ПРИКЉУЧЕЊА НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ СИСТЕМ, ЗА ЕЛЕКТРАНЕ КОЈЕ КОРИСТЕ ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ, ПРЕСТАЈЕ ДА СЕ ПРИМЕЊУЈЕ КАД АНАЛИЗА АДЕКВАТНОСТИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ПОКАЖЕ ДА ПОСТОЈИ РЕЗЕРВА ЗА БАЛАНСИРАЊЕ СИСТЕМА У ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОМ СИСТЕМУ КОЈА ОМОГУЋАВА ДА СЕ СВЕ ЕЛЕКТРАНЕ КОЈЕ ПОДЛЕЖУ ТОМ ОГРАНИЧЕЊУ МОГУ ПРИКЉУЧИТИ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ СИСТЕМ БЕЗ УГРОЖАВАЊА ЊЕГОВОГ СИГУРНОГ РАДА.

ОДЛАГАЊЕ ПОСТУПКА ПРИКЉУЧЕЊА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ ЗА ЕЛЕКТРАНЕ КОЈЕ КОРИСТЕ ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ

ЧЛАН 67Б.

ОДЛАГАЊЕ ПРИКЉУЧЕЊА НА ПРЕНОСНОМ СИСТЕМУ НЕ ПРИМЕЊУЈЕ СЕ НА ЕЛЕКТРАНЕ КОЈЕ КОРИСТЕ ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ, АКО ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ЗА ИЗРАДУ СТУДИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊА:

1) ОБЕЗБЕДИ НОВИ КАПАЦИТЕТ ЗА ПРУЖАЊЕ ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ СЕКУНДАРНЕ РЕЗЕРВЕ КОЈИ ЋЕ БИТИ ПОНУЂЕН ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЗА СИСТЕМСКУ УСЛУГУ СЕКУНДАРНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ УЧЕСТАНОСТИ И СНАГЕ РАЗМЕНЕ ИЛИ

2) ИЗ СОПСТВЕНИХ ПОСТОЈЕЋИХ ПРОИЗВОДНИХ КАПАЦИТЕТА ИЗДВОЈИ НОВ КАПАЦИТЕТ ЗА ПРУЖАЊЕ ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ СЕКУНДАРНЕ РЕЗЕРВЕ И КОЈИ ЋЕ БИТИ ПОНУЂЕН ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЗА СИСТЕМСКУ УСЛУГУ СЕКУНДАРНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ УЧЕСТАНОСТИ И СНАГЕ РАЗМЕНЕ ИЛИ

3) ОБЕЗБЕДИ ДА ДРУГИ УЧЕСНИК НА ТРЖИШТУ, УМЕСТО ЊЕГА, ОБЕЗБЕДИ НОВИ КАПАЦИТЕТ ЗА ПРУЖАЊЕ ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ СЕКУНДАРНЕ РЕЗЕРВЕ И КОЈИ ЋЕ БИТИ ПОНУЂЕН ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЗА СИСТЕМСКУ УСЛУГУ СЕКУНДАРНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ УЧЕСТАНОСТИ И СНАГЕ РАЗМЕНЕ.

РЕГУЛАЦИОНИ ОПСЕГ ЗА ПРУЖАЊЕ ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАН МОРА ДА ИЗНОСИ НАЈМАЊЕ 20% ИНСТАЛИСАНЕ АКТИВНЕ СНАГЕ ЕЛЕКТРАНЕ КОЈА КОРИСТИ ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ.

УКОЛИКО ПРОИЗВОЂАЧ УГРАЂУЈЕ БАТЕРИЈСКО СКЛАДИШТЕ, ЊЕН КАПАЦИТЕТ МОРА ДА БУДЕ НАЈМАЊЕ 0,4 МВН/МВ ИНСТАЛИСАНЕ СНАГЕ ЕЛЕКТРАНЕ.

ПОД НОВИМ КАПАЦИТЕТОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СМАТРА СЕ СИНХРОНИ ПРОИЗВОДНИ МОДУЛ ИЛИ СКЛАДИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ОСПОСОБЉЕНО ЗА РАД У СЕКУНДАРНОЈ РЕГУЛАЦИЈИ КОЈЕ НИЈЕ БИЛО РАСПОЛОЖИВО ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА У ТРЕНУТКУ ИЗРАДЕ ВАЖЕЋЕ АНАЛИЗЕ АДЕКВАТНОСТИ.

МИНИСТАРСТВО БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ НАЧИН ДОКАЗИВАЊА ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА И ЧЛАНА 68Б СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА.

ЗА СВЕ ВРЕМЕ ДОК ЈЕ ЕЛЕКТРАНА КОЈА КОРИСТИ ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ ПРИКЉУЧЕНА НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ СИСТЕМ МОРА ДА ИМА ОБЕЗБЕЂЕН КАПАЦИТЕТ НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА ПРУЖАЊЕ ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ СЕКУНДАРНЕ РЕЗЕРВЕ КОЈИ ЋЕ БИТИ ПОНУЂЕН ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЕНЕРГЕТИКА.

Оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система

Члан 68.

~~Оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да води електронски, централизован и јавно доступан регистар свих прикључених електрана које користе обновљиве изворе енергије.~~

~~Оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да објави списак свих поднетих захтева у поступку прикључења, затраженој одобреној снази електране, фази поступка прикључења, датум пробног рада прикључка и датум трајног прикључења.~~

ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ВОДИ ЕЛЕКТРОНСКИ, ЦЕНТРАЛИЗОВАНИ И ЈАВНО ДОСТУПАН РЕГИСТАР СВИХ ПРИКЉУЧЕНИХ ЕЛЕКТРАНА КОЈЕ КОРИСТЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ И КОЈИ САДРЖИ: НАЗИВ ПРОИЗВОЂАЧА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, СНАГУ ЕЛЕКТРАНЕ, ЛОКАЦИЈУ ЕЛЕКТРАНЕ И ГОДИНУ ТРАЈНОГ ПРИКЉУЧЕЊА.

ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ОБЈАВИ СПИСАК СВИХ ПОДНЕТИХ ЗАХТЕВА У ПОСТУПКУ ПРИКЉУЧЕЊА КОЈИ САДРЖИ: НАЗИВ ПОДНОСИОЦА ЗАХТЕВА, ЛОКАЦИЈУ ЕЛЕКТРАНЕ, ПОДАТАК О ЗАХТЕВАНОЈ СНАЗИ ЕЛЕКТРАНЕ И ФАЗУ ПОСТУПКА ПРИКЉУЧЕЊА.

Оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система електричне енергије је дужан да успостави поједностављену процедуру прикључења за електрану крајњег купца који производи електричну енергију за сопствене потребе и за електрану која је део демонстрационог пројекта, инсталисане снаге 10,8 kW или мање, или еквивалентној снази прикључка који није трофазни.

Оператор дистрибутивног, затвореног дистрибутивног система дужан је да донесе и објави на својој интернет страници општи акт о поступку поједностављене процедуре прикључења којим се ближе уређује начин подношења захтева за поједностављено прикључење, услове за усвајање захтева, документацију која се подноси, рокове за поступање који не могу бити дужи од 30 дана од дана подношења захтева, рокове за прикључење на систем и друга питања од значаја за овај поступак.

У случају да оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система не одлучи о поднетом захтеву у року из става 4. овог члана, сматра се да је захтев усвојен.

ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ДУЖАН ЈЕ ДА У РОКУ ОД 10 РАДНИХ ДАНА ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ДОСТАВИ ПОДАТКЕ О ПРИКЉУЧЕНИМ ЕЛЕКТРАНАМА И ПОДАТКЕ О ЕЛЕКТРАНАМА У ПОСТУПКУ ПРИКЉУЧЕЊА, ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ АНАЛИЗЕ АДЕКВАТНОСТИ ИЗ ЧЛАНА 68А ОВОГ ЗАКОНА И ТО ПОДАТКЕ О: НАЗИВУ ЕЛЕКТРАНЕ, ЛОКАЦИЈИ ЕЛЕКТРАНЕ, АКТИВНОЈ СНАЗИ ЕЛЕКТРАНЕ, ГОДИНИ ПРИКЉУЧЕЊА ЗА ПОСТОЈЕЋЕ ЕЛЕКТРАНЕ, СТАТУСУ И ПРОЦЕЂЕНОЈ ГОДИНИ ПРИКЉУЧЕЊА, КАО И О КУМУЛАТИВНОЈ АКТИВНОЈ СНАЗИ ЗА КУПЦЕ-ПРОИЗВОЂАЧЕ КОЈИ ЋЕ БИТИ ПРИКЉУЧЕНИ НА СИСТЕМ, ПО ГОДИНАМА.

ОГРАНИЧЕЊЕ ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ДИСТРИБУТИВНИ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНИ ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ ЕЛЕКТРАНЕ КОЈЕ КОРИСТЕ ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ

ЧЛАН 68А

ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ОГРАНИЧИ ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ДИСТРИБУТИВНИ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНИ ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ ЕЛЕКТРАНЕ КОЈЕ КОРИСТЕ ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ ТАКО ДА:

1) УКУПНА ИНСТАЛИСАНА СНАГА ЕЛЕКТРАНА КОЈЕ КОРИСТЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ И КОЈЕ СУ ПРИКЉУЧЕНЕ НА ДЕЛУ ДИСТРИБУТИВНОГ ИЛИ ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, ПОВЕЗАНОГ НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ, НИЈЕ ВЕЋА ОД 80% ИНСТАЛИСАНЕ

СНАГЕ ТРАНСФОРМАТОРСКЕ СТАНИЦЕ НА МЕСТУ ПРЕДАЈЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗМЕЂУ ДИСТРИБУТИВНОГ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, ПОД УСЛОВОМ ДА УКУПНА АКТИВНА СНАГА КОЈА СЕ ПРЕДАЈЕ ИЗ ДИСТРИБУТИВНОГ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА У ПРЕНОСНИ СИСТЕМ У ЈЕДНОЈ ТРАНСФОРМАТОРСКОЈ СТАНИЦИ НИЈЕ ВЕЋА ОД 16 MW;

2) МАКСИМАЛНА СНАГА ЕЛЕКТРАНЕ КОЈА КОРИСТИ ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ НЕ ПРЕЂЕ ВРЕДНОСТ ОД 10 MW ПО ПРИКЉУЧКУ.

УКУПНА СНАГА СВИХ ЕЛЕКТРАНА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 1) ОВОГ ЧЛАНА ДОБИЈА СЕ КАО АЛГЕБАРСКИ ЗБИР СВИХ ПОЈЕДИНАЧНИХ МОДУЛА ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈИ СУ ИНСТАЛИСАНИ ОД СТРАНЕ ПРОИЗВОЂАЧА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА И КУПАЦА-ПРОИЗВОЂАЧА НА ДЕЛУ ДИСТРИБУТИВНОГ ИЛИ ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА КОЈИ СЕ НАПАЈАЈУ ИЗ ЈЕДНОГ МЕРНОГ МЕСТА НА ПРЕНОСНОМ СИСТЕМУ.

ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ОПЕРАТОР ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА НЕ ПРИМЕЊУЈУ ОГРАНИЧЕЊЕ ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 1) ОВОГ ЧЛАНА НА КУПЦЕ-ПРОИЗВОЂАЧЕ.

ОДЛАГАЊЕ ПОСТУПКА ПРИКЉУЧЕЊА НА ДИСТРИБУТИВНИ, ОДНОСНО
ЗАТВОРЕНИ ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ ЗА ЕЛЕКТРАНЕ КОЈЕ КОРИСТЕ
ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ

ЧЛАН 68Б

У СЛУЧАЈУ ДА АНАЛИЗА АДЕКВАТНОСТИ, КАО САСТАВНИ ДЕО ПЛАНА РАЗВОЈА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, УКАЖЕ НА РИЗИКЕ ПО СИГУРАН РАД ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ СИСТЕМА УСЛЕД НЕДОСТАТКА РЕЗЕРВЕ ЗА БАЛАНСИРАЊЕ СИСТЕМА, ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ОБЈАВИ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ ОБАВЕШТЕЊЕ О НАСТУПАЊУ УСЛОВА ЗА ОДЛАГАЊЕ ПОСТУПКА ПРИКЉУЧЕЊА ЗА ЕЛЕКТРАНЕ КОЈЕ КОРИСТЕ ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ У РОКУ ОД 10 РАДНИХ ДАНА ОД ДАНА ДАВАЊА САГЛАСНОСТИ АГЕНЦИЈЕ НА ПЛАН РАЗВОЈА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА.

ОДЛАГАЊЕ ПОСТУПКА ПРИКЉУЧЕЊА НА ДИСТРИБУТИВНИ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНИ ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ, НЕ ПРИМЕЊУЈЕ СЕ НА:

1) ЕЛЕКТРАНЕ КОЈЕ КОРИСТЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ, АКО ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА У ПОСТУПКУ ПРИКЉУЧЕЊА ИСПУНИ ЈЕДАН ОД ПРОПИСАНИХ УСЛОВА ИЗ ЧЛАНА 67Б СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА;

2) ЕЛЕКТРАНЕ ЧИЈИ ЈЕ КАПАЦИТЕТ МАЊИ ОД 5 MW, А ВЕЋИ ОД 400 KW, ЗА КОЈЕ ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА У ПОСТУПКУ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЕЗБЕДИ СКЛАДИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЧИЈИ КАПАЦИТЕТ ИЗНОСИ НАЈМАЊЕ 20% ИНСТАЛИСАНЕ СНАГЕ ЕЛЕКТРАНЕ КОЈА КОРИСТИ ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ, ПРИ ЧЕМУ КАПАЦИТЕТ СКЛАДИШТА МОРА ДА БУДЕ НАЈМАЊЕ 0,4 MWh/MW ИНСТАЛИСАНЕ СНАГЕ ЕЛЕКТРАНЕ;

3) ЕЛЕКТРАНЕ ЧИЈИ ЈЕ КАПАЦИТЕТ МАЊИ ОД 400 KW.

ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА У ПОСТУПКУ ПРИКЉУЧЕЊА КОЈЕ ПОДЛЕЖЕ ОДЛАГАЊУ ОБАВЕСТИ СТРАНКУ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА ОБАВЕШТЕЊА.

Стратешки партнер

Члан 86.

~~Стратешки партнер може бити привредни субјект који ће бити изабран у складу са овим законом да изгради електрану која користи обновљиве изворе енергије коју ће користити за производњу или да изгради електрану која користи обновљиве изворе енергије, а који је обавезан да спроведе следеће радње:~~

~~1) припреми и/или делом или у целини финансира релевантне студије уколико су потребне за реализацију електране која користи обновљиве изворе енергије и~~

~~2) припреми и/или делом или у целини финансира релевантну техничку документацију потребну за реализацију електране која користи обновљиве изворе енергије и~~

~~3) изгради електрану која користи обновљиве изворе ако:~~

~~(1) делом и/или у целини финансира пројекат изградње електране која користи обновљиве изворе енергије или~~

~~(2) посредује у обезбеђивању или обезбеди средства од међународних финансијских институција, банака и других извора финансирања за реализацију пројекта.~~

СТРАТЕШКИ ПАРТНЕР МОЖЕ БИТИ ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТ КОЈИ ЋЕ БИТИ ИЗАБРАН У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ ДА ИЗГРАДИ ЕЛЕКТРАНУ КОЈА КОРИСТИ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЛИ ДА ИЗГРАДИ ЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКАТ КОЈИ ЈЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИНТЕГРАЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ВАРИЈАБИЛНИХ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА У СИСТЕМ А КОЈИ ЈЕ ОБАВЕЗАН ДА СПРОВЕДЕ СЛЕДЕЋЕ РАДЊЕ:

1) ПРИПРЕМИ И/ИЛИ ДЕЛОМ ИЛИ У ЦЕЛИНИ ФИНАНСИРА РЕЛЕВАНТНЕ СТУДИЈЕ УКОЛИКО СУ ПОТРЕБНЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЕЛЕКТРАНЕ КОЈА КОРИСТИ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ И

2) ПРИПРЕМИ И/ИЛИ ДЕЛОМ ИЛИ У ЦЕЛИНИ ФИНАНСИРА РЕЛЕВАНТНУ ТЕХНИЧКУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ ПОТРЕБНУ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЕЛЕКТРАНЕ КОЈА КОРИСТИ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ И

3) ИЗГРАДИ ЕЛЕКТРАНУ КОЈА КОРИСТИ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ АКО:

(1) ДЕЛОМ И/ИЛИ У ЦЕЛИНИ ФИНАНСИРА ПРОЈЕКАТ ИЗГРАДЊЕ ЕЛЕКТРАНЕ КОЈА КОРИСТИ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЛИ

(2) ПОСРЕДУЈЕ У ОБЕЗБЕЂИВАЊУ ИЛИ ОБЕЗБЕДИ СРЕДСТВА ОД МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТИТУЦИЈА, БАНАКА И ДРУГИХ ИЗВОРА ФИНАНСИРАЊА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКТА;

4) ОБЕЗБЕДИ КАПАЦИТЕТ НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА ПРУЖАЊЕ ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ СЕКУНДАРНЕ РЕЗЕРВЕ КОЈИ ЋЕ БИТИ ПОНУЂЕН ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЗА СИСТЕМСКУ УСЛУГУ СЕКУНДАРНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ УЧЕСТАНОСТИ И СНАГЕ РАЗМЕНЕ, У СКЛАДУ СА ЧЛ. 67Б И 68Б ОВОГ ЗАКОНА, УКОЛИКО ЈЕ ТО УСЛОВ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ЕЛЕКТРАНЕ КОЈА КОРИСТИ ВАРИЈАБИЛНЕ ОБНОВЉИВЕ ИЗВОРЕ ЕНЕРГИЈЕ.

Поред услова из става 1. овог члана стратешки партнер мора да спроведе и једну или више следећих радњи:

1) обезбеди иновационе технологије и/или опрему и/или сировине за електрану која користи обновљиве изворе енергије и/или

2) пружи услуге управљања и/или одржавања у погледу електране која користи обновљиве изворе енергије и/или

3) развија и/или управља електраном која користи обновљиве изворе енергије и/или

4) предузима и друге радње усмерене ka oстваривању циљева овог закона, a који се утврђују у одлуци Владе о спровођењу поступка.

Стратешки партнер из става 1. овог члана у случају суфинансирања не може самостално да користи електрану или да њоме управља, већ то може да чини сразмерно учешћу у финансирању изградње електране која користи обновљиве изворе енергије што се уређује посебним уговором на основу сагласности Владе.

Процент учешћа финансирања пројекта из става 1. тачка 3) подтачка (2) овог члана биће одређен посебним актом Владе.

Као стратешки партнер сматра се и конзорцијум, као и свако повезано лице, односно лица стратешког партнера односно било које привредно друштво или друштва које стратешки партнер и/или његово повезано лице или лица оснују за потребе реализације пројекта који су предмет јавног позива у складу са прописима којима се уређују привредна друштва.

Одлука о спровођењу поступка за избор Члан 87.

На предлог министра надлежног за послове енергетике, Влада може да одлучи да за реализацију пројекта изградње са или без управљања и одржавања електране која користи обновљиве изворе енергије **ИЛИ ЕНЕРГЕТСКОГ ОБЈЕКТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИНТЕГРАЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ВАРИЈАБИЛНИХ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА У СИСТЕМ** спроведе избор стратешког партнера у следећим случајевима:

1) да се применом система подстицаја производње електричне енергије утврђеним овим законом нису у довољној мери обезбедили нови производни капацитети за производњу електричне енергије из обновљивих извора који су неопходни за остваривање планиране динамике раста производње електричне енергије из обновљивих извора енергије за достизање националних циљева дефинисаних Интегрисаним националним енергетским и климатским планом или

2) када су нови производни капацитети за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије потребни за остваривање циљева енергетске транзиције или испуњавање међународних обавеза.

Одлука из става 1. овог члана садржи нарочито:

- 1) садржину и опис пројектног захтева и потреба;
- 2) одређивање лица које ће бити власник и инвеститор, односно које ће вршити инвеститорска права на изградњи електране из става 1. овог члана;
- 3) основне карактеристике електране, као што су капацитет и/или очекивана годишња производња и др. и/или локацију на којој ће се градити објекат и начин коришћења локације;
- 4) врсту обновљивог извора енергије;
- 4А) УСЛОВЕ У ПОГЛЕДУ ОБЕЗБЕЂЕЊА КАПАЦИТЕТА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА ПРУЖАЊЕ ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ СЕКУНДАРНЕ РЕЗЕРВЕ У СКЛАДУ СА ЧЛ. 67Б И 68Б ОВОГ ЗАКОНА;
- 5) начин производње и услове преузимања електричне енергије;
- 6) услове који се односе на заштиту животне средине;
- 7) услове који се односе на заштиту споменика културе ако постоје на локацији на којој ће се градити објекат;
- 8) услове који се односе на енергетску ефикасност;
- 9) услове који се односе на престанак рада објекта, рок за реализацију пројекта и период на који се уговор може закључити;
- 10) систем вредновања понуда;
- 11) именоване радне групе за спровођење избора стратешког партнера;

12) друге елементе од значаја за спровођење поступка избора стратешког партнера.

Систем вредновања понуда из става 2. тачка 10) овог члана нарочито подразумева директну корист коју држава и/или лице из става 2. тачка 2) овог члана има кроз реализацију пројекта, финансијску способност и техничку опремљеност понуђача за избор стратешког партнера и друге критеријуме који обезбеђују сигурност и одрживост пројекта у складу са циљевима прописаним чланом 3. овог закона.

Приликом избора и спровођења јавног позива за избор стратешког партнера и закључења уговора о реализацији пројекта са стратешким партнером, не примењују се прописи којима се уређује поступак јавне набавке и прописи којима се уређује јавно-приватно партнерство.

Јавни позив за избор стратешког партнера

Члан 89.

Садржина и елементи јавног позива, спровођење јавног позива, начин достављања понуда, рок за достављање понуда, критеријуми који дефинишу право учешћа, критеријуми који представљају основу за вредновање понуда, пријем, отварање и вредновање пријава и начин одабира стратешког партнера утврђују се посебним подзаконским актом.

Подзаконски акт из става 1. овог члана доноси се у вези са одлуком из члана 87. овог закона за конкретни пројекат.

Јавни позив се спроводи на основу начела јавног надметања на основу прикупљених понуда, начела транспарентности и забране дискриминације, начела заштите животне средине и начела ефикасности.

Јавни позив се објављује у "Службеном гласнику Републике Србије", као и на интернет страници Министарства на српском језику и на страном језику који се уобичајено користи у међународној трговини.

Избор стратешког партнера и спровођење поступка спроводи радна група из члана 88. став 1. овог закона.

Радна група је обавезна да чува поверљивост и тајност техничких, економских и других података из понуде.

У циљу пружања стручне помоћи, припреми одређених анализа и студија у циљу сачињавања предлога за избор стратешког партнера радна група може тражити стручну помоћ одговарајућих лица.

На основу одлуке из члана 87. овог закона и подзаконског акта из става 1. овог члана радна група сачињава јавни позив, прима, прегледа достављену документацију, спроводи поступак вредновања понуда, сачињава предлог уговора и доставља Влади на усвајање предлог одлуке о избору стратешког партнера.

Радна група Владе из члана 88. став 1. овог закона по доношењу одлуке Владе о избору стратешког партнера спроводи преговоре са изабраним стратешким партнером у циљу закључења уговора.

Радна група Владе по спроведеним преговорима са изабраним стратешким партнером доставља извештај Влади са предлогом да се уговор са изабраним стратешким партнером закључи или да Влада донесе другу одлуку о даљем поступку у зависности од резултата преговора.

У РОКУ ОД 10 ДАНА ОД ДАНА ДОНОШЕЊА ОДЛУКЕ ВЛАДЕ О ИЗБОРУ СТРАТЕШКОГ ПАРТНЕРА, СТРАТЕШКИ ПАРТНЕР, ОДНОСНО ЛИЦЕ ИЗ ЧЛАНА 87. СТАВ 2. ТАЧКА 2) ОВОГ ЗАКОНА ЈЕ У ОБАВЕЗИ ДА ПОДНЕСЕ УРЕДАН И КОМПЛЕТАН ЗАХТЕВ ЗА ИЗРАДУ СТУДИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ЗАКЉУЧИ УГОВОР О ИЗРАДИ СТУДИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ОБЛАСТ ЕНЕРГЕТИКЕ И КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ У РОКУ ОД 20 ДАНА ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА УРЕДНОГ И ПОТПУНОГ ЗАХТЕВА ЗА ИЗРАДУ СТУДИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊА.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ИЗРАДИ СТУДИЈУ ПРИКЉУЧЕЊА У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА ПОЧЕТКА ДЕЈСТВА УГОВОРА О ИЗРАДИ СТУДИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА.

Уколико Влада доноси одлуку да се након спроведених преговора и на основу извештаја радне групе закључи уговор са изабраним стратешким партнером, лице из члана 87. став 2. тачка 2) овог закона, као инвеститор, односно лице које врши инвеститорска права са изабраним стратешким партнером закључује уговор о реализацији пројекта.

Уколико ће Република Србија бити финансијер радова на електрани у смислу закона којим се уређује просторно планирање и изградња објеката, поред лица из члана 87. став 2. тачка 2) овог закона и стратешког партнера, уговор о реализацији пројекта потписује и Влада у име Републике Србије као финансијера.

Уговор о реализацији пројекта садржи нарочито: вредност услуга и радова које ће стратешки партнер извршити, односно добара које ће испоручити, међусобна права и обавезе уговорних страна, начин плаћања, динамику извођења радова и плаћања, последице непоштовања утврђене динамике, као и друга питања од значаја за реализацију пројекта.

НАКОН ЗАКЉУЧЕЊА УГОВОРА О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОЈЕКТА ПОСТУПАК ПРИКЉУЧЕЊА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ СЕ НАСТАВЉА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ОБЛАСТ ЕНЕРГЕТИКЕ.

УКОЛИКО НЕ ДОЂЕ ДО ЗАКЉУЧЕЊА УГОВОРА О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОЈЕКТА, УГОВОР О ИЗРАДИ СТУДИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ ИЗ СТАВА 11. ОВОГ ЧЛАНА СЕ СМАТРА РАСКИНУТИМ, А СТУДИЈА ПРИКЉУЧЕЊА ПОСТАЈЕ НЕВАЖЕЋА.

ЗАКОН О ЕНЕРГЕТИЦИ

(„Службени гласник РС” бр. 145/14, 95/18 – др. закон и 40/21)

Члан 433.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 57/11, 80/11 - исправка, 93/12 и 124/12), осим члана 13. став 1. тачка б) и став 2. у делу који се односи на тачку б) и члан 14. став 2.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи одредба члана 19. став 1. Закона о робним резервама („Службени гласник РС”, број 104/13) у делу који гласи: „које је Централно складишно тело у складу са Директивом ЕЗ 119/2009, унутар кога се организује посебна организациона целина у саставу Сектора за нафту и гас”.